

ПОСЛАНИЦА РУСКОГ ПОМЕСНОГ САБОРА О 1000-ГОДИШЊИЦИ КРШТЕЊА РУСИЈЕ

ПОСЛАНИЦА ПОМЕСНОГ САБОРА

*бољубивим њастирима, чесном монашћу и свој верној деци
Руске Православне Цркве*

Драга браћо и сестре,

У дане празновања 1000-годишњице Крштења Русије Свештени Сабор вам се обраћа речима постолског поздрава: „Благодат и мир да вам се умножи у познању Бога и Христа Исуса, Господа нашег“ (2 Петр. 1, 2).

Архипастири, пастири, монашествујући и мирјани, сабравши се у древној Тројице-Сергејевој Лаври на Помесни Сабор, обједињени молитвом, обележавају непролазни значај Крштења Русије за наш народ, узносе благодарeње у Тројици слављеноме Богу и свеодече да хиљадугодишња историја наше Цркве показује собом видљиви знак Божанског присуства и промашљања о Цркви и Отаџбини нашој.

У нашу Цркву спадају деца Божија која припадају десетини разних народа који насељавају нашу Отаџбину и живе у другим земљама света. У Цркви не може бити разликовања међу националностима, јер је Бог од једне крви створио сав род људски да обитава по свему лицу земље (Д. Ап. 17, 26) и затим што је „један Господ свију, богат за све који Га призивају“ (Рим. 10, 12). Црква наша такође излази далеко ван граница наше Отаџбине, њена деца су добри грађани многих држава. Свима вама, нашој браћи и сестрама, упућујемо поздрав љубави: „А Бог мира... да вас усаврши у сваком добром делу, на испуњење воље Његове, чинећи кроз вас оно што Му је угодно кроз Исуса Христа“ (Јевр. 13, 20-21).

Љубљени, кроз Тајну Свеог Крштења човек се духовно рађа за нови живот у Христу. Уназад десет векова наши су се претци сјединили са Господом (1. Кор. 6, 17), да би, гледајући на Њега, „преображавали се у исти лик из славе у славу“ (2. Кор. 3, 18). Крштење у Кијеву кроз погружење у воде Дњепра уништило је тело греховно (Рм. 6, 6) и откривало је пут за учествовање у новом животу за Бога у Христу (Рм. 6, 11). Дојучерашњи незнабошци призани су побожности, која се разоткрива и пројављује у делима љубави, праведности, милосрђа, у смираноумљу пред Богом (Мих. 6, 8). За њих то није било лако, јер усвајање спасоносних плодова Крштења неизбежно је праћено духовном борбом, кроз коју се хришћанин морално усавршава и достиже светост.

Упоредо са највишим достигнућима људскога духа протекла хиљадугодишњица много пута је показивала и пројаве опадања вере и врлине. Зато се наше празновање овог јубилеја не састоји само у спомињању духовних победа, него и у смиреном сазнању сопствене немоћи и греховности. Заједно са благодарним молитвама дужни смо приносити Господу и наше покајање, јер Он „дуготрпи нас, не желећи да нико пропадне“ (2. Петр. 3, 9). Покајање укључује у себе не само смирење, него и смелост, духовни подовиг, који се чини ради спасења и Вечног Живота.

Исходећи из хиљадугодишњег искуства наша Црква сведочи да без духовног подвига, без обраћања високим моралним идеалима не може бити обновљења живота целог народа. Ми с радошћу примећујемо многобројне призиве за духовно узрастање, који се шире у нашој земљи. Топло препоручујемо процес рестројке, који је позван да исправи негативне последице прошлости и обезбеди нашем друштву свестрано развиће у духовној, социјалној и политичкој области живота. Тај благотворни процес дотиче се и живота Цркве и религиозних заједница. У последње време, на молбу Свештене Јерархије, нашој Цркви су од државне враћене свете обитељи које претстављају њену славу: део Кијево-Печерске Лавре — Даљне пештере, одакле је почело монаштво наше Цркве; такође Свето-Даниловски манастир у Москви, Козељска Ваведењска Оптина Пустиња у Калужској области и Толпски манастир у Јарославској области, у којима је већ обновљен монашки живот. Олакшана нам је регистрација нових парохија, и ми се надамо да ће их ускоро бити довољно да задовоље потреба верујућих. Разрађује се нови закон о слободи савести, који ће, верујемо, потпуније обезбедити верујућима поштовање оних права која нам гарантује Устав, а Цркви пружити шире могућности да би остваривала своју мисију. Сада се глас преставника Цркве слуша не само у форумима нашег друштва, него и свуда кроз средства јавних обавештења. Све је то сведочанство душтвеног признања важности и значења Цркве у историји наше Отаџбине, и такође позитивне оцене многих духовно-моралних вредности које она тежи да учини својином верујућих људи, исто као и њене патриотске и миротворачке делатности. Схватајући своју високу одговорност пред Богом, ми призивамо сву верну децу Руске Православне Цркве наше Отаџбине на високо морални живот у породици и друштву, на стваралачко надахнуће, на добросавестан рад и високу грађанскост, призивамо да на сваки начин помогнете неповративости животно важних социјалних преображаја у нашој земљи.

Љубљени, Помесни Сабор сматра за своју дужност да посебно напомене свој црквеној деци о назначењу човека — да иде спасоносним путем ка Вечном Животу. Спасење се достиже кроз духовни живот у Христу, који се изграђује кроз постепено хришћанско доброделање, кроз свакодневну борбу против греха. Духовни живот бива благодаћу Светога Духа, која се даје у Цркви кроз Свете Тајне. Основа тог живота је љубав, о којој говори Апостол Павле у Посланици Коринћанима: „Љубав дуго трпи, милосрдна је, љубав не завиди, љубав се не велича, не горди се, не чини зло, не тражи своје, не срди се, не мисли зло, не радује се неправди, а радује се истини; љубав све покрива, све верује, свему се нада, све подноси“ (1. Кор. 13, 4-7).

У нашем свакодневном животу духовност треба да се супротставља егоизму и устаљеним страстима. Она чини човека способним да буде учесник у бољу и

страдању другога, да их прихвати као своје сопствене. Виша пројава тога је милосрђе — служење ближњима све до саможртвовања (Јн. 15, 13).

Драги оци, браћо и сестре, празнујући 1000-годишњицу Крштења Русије, ми не само да оцењујемо нашу прошлост, већ и са надом на добри и свесавршени Промисао Божји пружамо свој поглед и у будућност. Осећањем одговорности за будућност проникнута је и сва делатност нашег Свештеног Сабора.

Сабор је извршио канонизацију новопрослављаних подвижника побожности (у Руском народу):

- великог кнеза Московског Димитрија Донског (1350—1389),
- преподобног Андреја Рубљова (1360 — прва половина 15. века),
- преподобног Максима Грка (1470—1556),
- Митрополита Московског Макарија (1482—1563),
- схиархимандрита Пајсија Величковског (1722—1794),
- блажене Ксеније Петербуршке (1732 — почетак 19. века),
- епископа Игњатија Брјанчанчинова (1807—1867),
- јеросхимонаха Амвросија Оптинског (1812—1891),
- епископа Теофана Затворника (1815—1894).

Ми молимо за њихово молитвено заузимање пред Господом за нас и нашу Отаџбину.

Покретан бригом о неопходности уређења црквеног живота, Помесни Сабор је усвојио нови Устав о уређењу и управљању Руске Православне Цркве. На основу њега треба од сада да се изграђује живот наших парохија, манастира и духовних школа. Прихватање Устава представља достојно настављање, у савременим условима, саборне традиције и почетак нове етапе старања све Пуноће Цркве за уређење њеног унутрашњег живота. Препород начела саборности на парохијском и епархијалном нивоу треба тесно да сједини архипастире и пастире и благочестиве мирјане, ради њиховог испуњавања својих дужности пред Богом, људима и друштвом.

У процесу духовног усавршавања посебно место заузима литургијски живот. Он диктира неопходност побожнога и по типичу свршавања од стране свештенослужитеља богослужења и Тајни, објашњавања њиховог значења и смисла молитвеницима (верницима) и предавање црквеним чедима основа православног вероучења. Све то потребује појачање активности црквених пастира у њиховом црквеном учељству, с једне стране, а с друге стране — даљег продубљивања васпитног и образовног процеса у нашим духовним школама. Духовне Академије и Семинарије (Богословје) призване су да припремају образоване и ревносне пастире, способне да успешно остварују духовно руковођење и црквено учељство народа Божијег, подгревајући у њему и дух патриотизма. Задатак наших школа је такође и подизање нивоа богословских наука ради духовног просвећивања пастве, за пружање пуноценог доприноса наше Цркве у разрешавању општеправославних проблема, за екуменску делатност и миротворачко служење у свету.

Истински украс Руске Православне Цркве од почетка су били њени подвижници, који су за себе изабрали пут монашког подвига. Нас радује што у нашој Цркви сада расте тежња ка монашком животу, и ми ватрено желимо монасима и монахињама да с помоћу Божијом иду путем отаџбинских подвижника — преподобних отаца и преподобних матера у послушању, раду и молитви.

Обраћамо се свакоме пастиру наше Цркве, призваноме да савременом свету проповеда Христа Распетог и Васкрслога: „Буди углед вернима у речи, у живо-ту, у љубави, у духу, у вери, у чистоти“ (1. Тим. 4, 12).

Потсећамо колико је данас неопходно умети разликовати знаке времена и са пастирском мудрошћу одговарати на духовне захтеве савременог човека.

Служитељу Цркве је важно да не ослабљује у духовном усавршавању, у подгревању у себи оних дарова које је добио кроз рукоположење, да би достојно служио стадо Христово које је поверено његовом руководству и да би изграђивао своје сопствено спасење.

Духовно оружје пастира треба да је чврста вера, непоколебива нада, пожртвована љубав, све то укрепљивано сталном топлим молитвом.

Као и у ранијим вековима, и у наше дане свака парохија треба да себе осећа и схвата као део Једне Свете Саборне и Апостолске Цркве. Богозаповедана љубав једнога према другоме, старање о духовном просвећивању и подршка новокрштених чланова Цркве, осећање милосрђа и одазивање и блажњима и даљњима — с таквим мислима и старањима треба да живе чланови сваке православне парохије.

Мирјани (верници) су призвани да без лењости следеју за хришћанским идеалима свога живота, да по мери својих моћи доприносе утврђењу духовних и моралних основа личног, породичног и друштвеног живота нашег народа. Они који су изабрани за службу у парохијама треба да буду пример хришћанског живота, да своју дужност испуњавају у духу беспрекорне честитости и одговорности за дело Божије.

Десет векова раније на Руској земљи постављени су основи за изграђивање, на хришћанским принципима, трајности породице, или по речима Апостола Павла: домаће цркве (1. Кор. 16, 19). Добру породицу у животу друштва могуће је упоредити са неоодољивом тврђавом, у којој се чувају такве вечне и непропадљиве духовне вредности као што су: љубав, целомудреност и узајамна пожртвованост. Јер управо оне и стварају хармоничну и целовиту личност. Пренебрегавање ових вредности доводи до неморалности и духовне пустоши. Ми вас, децо Цркве, призивамо да чувате светост брака, који је Бог благоизволео да учини средством продужетка рода људског; да подгревате узајамну верност, да код своје деце васпитавате и негујете љубав према Богу и Његовој Светој Цркви, љубав према своме народу и верност Отаџбини нашој.

Током хиљадугодишњице историје Руска Православна Црква одгајивала је своје вернике у духу патриотизма и мирољубивости. Патриотизам се пројављује у брижљивом односу према историјском наслеђу Отаџбине, у делатној грађанскости, која укључује учешће у радостима и искушењима свога народа, у пожртвованом и добросавестном раду, у старању о моралном стању друштва, у бризи о чувању природе.

Као велику светињу наша Црква чува јединство вере са свима братским Помесним Православним Црквама, развијајући и утврђујући братске односе са њима.

Заједно са Помесним Православним Црквама и са инославним конфесијама и религиозним заједницама наша Црква остварује активну екуменску делатност ради достизања јединства у вери, што нам је заповедио Христос Спаситељ (Јн. 17, 21-23), у стремљењу да служимо добру рода људског, да доприносимо очувању свештенога дара живота и све творевине Божије.

Старање Цркве за мир у свету добило је посебну актуелност у последњој деценији, када се човечанство и све живо нашло пред опасношћу пропасти од атомске и еколошке катастрофе. Тврдећи да рат и грамзиво експлоатисање природних резерви јесте тежак грех против Бога и човека, и старајући се за спасење од пропасти и садашњег и будућих нараштаја, Руска Православна Црква призива своја чеда да не ослабљују у својим напорима отклањања те свепагубне опасности, да би на сваки начин помогли породици свију народа да дочекају 21. век на Земљи очишћеној од прљавштине атомског оружја.

Драга браћо и сестре! Милошћу Божијом нама је допала та срећа да будемо савременици великог и славног јубилеја 1000-годишњице Крштења Русије. Започињући другу хиљадугодишњицу бића и живота Свете Руске Православне Цркве, ми улазимо у предверје величанственог догађаја — *двехиљадугодишњице* доласка Господа нашег Исуса Христа. Оба историјска датума смештају се у нашем религиозном сазнању као једна јединствена пројава промисла Божијег, који милује и спасава род људски.

Узносећи благодарност Свеблагоме Богу за Његову несокудну велику милост према нама грешнима, ми призивамо Његов благослов на све вас и желимо вам здравље, спасење и напредак у сваком добру.

Послушајмо речи Светог Апостола Павла којима нам се обраћа: „Будите чврсти у вери, непоколебиви, свагда напредујте у делу Господњем, знајући да труд наш није узалуд пред Господом“ (1. Кор. 15, 58), „и Бог љубави и мира биће са вама“ (2. Кор. 13, 11). Њему слава, част и моћ у векове векова. Амин.

Тројице-Сергијева Лавра,
9. јуна 1988. године од Рођења Христовог.

(Превео с руској А. Јевџић)

